

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa K. S.

przeciwko Z. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R.

o odszkodowanie za mobbing, zadośćuczynienie za mobbing,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 26 października 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w R.

z dnia 8 października 2015 r., sygn. akt VI Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w R. wyrokiem z dnia 8 października 2015 r. oddalił apelację Z. Spółka z o.o. w R., wniesioną od wyroku Sądu Rejonowego w R. z dnia 15 stycznia 2015 r., zasądzającego na rzecz powoda K. S. odszkodowanie z tytułu stosowanego mobbingu w kwocie 18.000 zł.

Sądy obu instancji szczegółowo opisały stan faktyczny (przeprowadzając ocenę zgromadzonych dowodów) i dokonały jego kwalifikacji prawnej. Uznały, że doszło do wypełnienia dyspozycji art. 94³ § 2 i 4 k.p. Z rozstrzygnięciem Sądu odwoławczego nie zgodził się pracodawca, który skargę kasacyjną oparł na podstawie naruszenia prawa materialnego:

- art. 94³ § 2 k.p. w zestawieniu z art. 218 § 1a k.k. „w przedmiocie oddalenia wniosku o zawieszenie niniejszego postępowania, uzasadnione przez Sąd różnicą

przesłanek w kwalifikowaniu mobbingu i przestępstwa z art. 219 § 1a k.k. w sytuacji, gdy ustawowe przesłanki mobbingu zdefiniowane w art. 94³ § 2 k.p. i przestępstwa określonego w art. 218 § 1a k.k. w części określającej przedmiotowy zakres tego przestępstwa jako złośliwe lub uporczywe naruszenie prawa pracownika, wynikające ze stosunku pracy wzajemnie się przenikają”;

- art. 23¹ k.p. w związku z art. 18^{3a} i 18^{3b} k.p. przez przyjęcie, jako przejawu mobbingu powierzenie powodowi innego stanowiska pracy, bądź też jego przeniesienie do pracy w innej firmie na to samo stanowisko z tym samym wynagrodzeniem;

Dodatkowo skarżący wskazał na uchybienie art. 328 § 2 k.p.c.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwany uznał, że jest ona oczywiście uzasadniona, na co w szczególności wskazuje błędna ocena Sądu wykluczająca jakikolwiek związek art. 218 § 1a k.k. z art. 94³ § 2 k.p., uniemożliwiający tym samym zastosowanie przepisów o zawieszeniu postępowania, co znacznie ograniczyło Sąd w realizacji funkcji rozpoznawczej i kontrolnej.

W uzupełnieniu do skargi kasacyjnej pozwany dołączył do wyrok uniewinniający prezesa pozwanej spółki od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 218 § 1a k.k., podając przy tym, że stał się on prawomocny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie może zostać przyjęta do rozpoznania.

Oczywistą trafność środka zaskarżenia, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., należy połączyć z podstawami zaskarżenia. Oznacza to, że Sąd Najwyższy nie bada czy strona co do zasady ma rację, ale czy w perspektywie zgłoszonych zarzutów widać słuszność głoszonych twierdzeń. Wniosek ten wynika z art. 398¹³ § 1 k.p.c., który przewiduje, że rozpoznanie skargi (również w trakcie przedsądu) odbywa się w granicach zgłoszonych podstaw. Zależność ta pozwala twierdzić, że skarga kasacyjna jest wymagającym i sformalizowanym środkiem odwoławczym. Strona obowiązana jest, w przypadku zarzutu naruszenia prawa materialnego, jak i procesowego, do wskazania przepisu, z którym wiąże

naruszenie, jak również do nakreślenia na czym ono polegało. W ten sposób dochodzi do osadzenia skargi kasacyjnej w ramy prawne, niezbędne do weryfikacji jej podstawy. Formalizm ten należy skojarzyć z faktem, że Sąd Najwyższy nie uczestniczy w kontroli instancyjnej, podłożem jego uprawnień kontrolnych jest działanie w interesie publicznym. Dlatego skargi kasacyjnej nie można oprzeć na zarzutach dotyczących ustaleń faktycznych i oceny dowodów, jej rozpoznanie uzasadnione jest tylko w wyjątkowych przypadkach, gdy oczywistość naruszenia prawa jest widoczna *prima facie*, bez potrzeby dokonywania głębszej analizy.

Przymierzenie powyższego wyводу do podstaw skargi kasacyjnej skłania do kilku spostrzeżeń. Po pierwsze, pozwany zarzuca naruszenie prawa materialnego (art. 94³ § 2 k.p. w zestawieniu z art. 218 § 1a k.k.), a opis podstawy koncentruje się na wątku procesowym (oddaleniu wniosku o zawieszenie postępowania). Dysonans ten konstrukcyjnie trudny jest do wytłumaczenia, gdyż wskazane przepisy nie wchodzą w żadną relację z aspektem proceduralnym. Po drugie, nawet koncentrując się na naruszeniu przepisów postępowania, nie można pominąć, że skarżący nie wskazał na adekwatną podstawę prawną. Oddalenie wniosku o zawieszenie postępowania może być rozpatrywane wyłącznie na gruncie art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. Przepisu tego skarżący jednak nie przywołuje w podstawie skargi kasacyjnej. Po trzecie, niejasny jest koncept opisujący sposób naruszenia art. 94³ § 2 k.p. w zestawieniu z art. 218 § 1a k.k. Skarżący nie wyjaśnił zgodnie z dyspozycją art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c., czy naruszenie tych przepisów polegało na błędnej wykładni, czy też na niewłaściwym zastosowaniu, a jeśli kwalifikować podstawę z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., czy uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Na marginesie należy wskazać, że wyrok uniewinniający nie ma wpływu na ustalenia faktyczne sądu cywilnego. Po czwarte, nawet pobieżna analiza art. 94³ § 2 k.p. i art. 218 § 1a k.k. prowadzi do wniosku, że zakresy ich desygnatów są różne, dzieli je również odmienna funkcja, a także strona podmiotowa.

Wyliczenie zastrzeżeń było potrzebne aby uświadomić, że podniesiona podstawa skargi kasacyjnej nie jest oczywiście uzasadniona. Do identycznych wniosków dochodzi się po przyjrzeniu się zarzutowi opartemu na art. 23¹ k.p. w związku z art. 18^{3a} i 18^{3b} k.p. Pomijając, że w tym wypadku skarżący nie wskazał na jednostki redakcyjne przywołanych artykułów, co utrudnia zlokalizowanie właściwej

podstawy prawnej, trzeba stanowczo stwierdzić, że art. 23¹ k.p. w związku z art. 18^{3a} i 18^{3b} k.p. nie traktują o przejawach mobbingu. Znaczy to tyle, że również w tym przypadku zgłaszany sposób naruszenia prawa materialnego nie ma pokrycia w adekwatnej podstawie prawnej. Rozważanie, czy określone zachowanie jest lub nie jest składową mobbingu wymaga powołanie się na art. 94³ § 2 k.p., czego skarżący jednak w tym wypadku nie czyni. Pomijając tę ułomność, trudno w świetle definicji mobbingu *a priori* uznać, że powierzenie innego stanowiska pracy, czy też przeniesienie do innego pracodawcy, nie może być elementem nękania, zastraszania, czy też wyeliminowania z zespołu pracowniczego. Znaczy to tyle, że również w tym wypadku zarzut skargi kasacyjnej nie sposób uznać za oczywiście uzasadniony.

Pozwany twierdząc, że doszło do uchybienia art. 328 § 2 k.p.c. nie uzasadnił w jaki sposób uchybienie to mogło mieć wpływ na wynik sprawy. Nie jest rolą Sądu Najwyższego wyręczenie strony w obowiązku wynikającym z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. W rezultacie trzeba stwierdzić, że również w tym przypadku niedostrzegalna jest oczywistość skargi kasacyjnej.

Dlatego zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.